

KIVILCIMLAR - ÖĞRETMEN

30. Ana öğretmenim CR Lama olarak da bilinen Chimed Rigdzin Rinpocheydi. O ailesiyle birlikte yaşayan evli bir lamaydı. Onunla hindistan'da tanıştığımda, kendisi bir üniversitede öğretmenlik yapmaktaydı. O büyük bir alimdi ancak hiç de 'kutsal' bir yaşam sürmüyordu. O sürdürdüğü hayat anlamında oldukça sıradandı ve nitelikleri onun kendisini göstermesine gerek olmaksızın doğal olarak açığa çıkmaktaydı. Tibet Budizmi silsilelerinde çok sayıda farklı uygulama usulüne rastlayabiliriz. Örneğin bazı silsileler kendilerini oldukça saf ve kutsal olarak gösterirler ve kendilerini sıradan hayatın dışındaki bir kutsiyet alanında konumlandırırlar. Bu alanlarda sıradan dünyaya set çekilmiştir. Törenleşme ve koreografileşmeye yatkın olan bu tip düzenlerde kişiler belirlenmiş kurallar çerçevesinde kendi belirli yerlerini ve bu yerlerine göre ne yapıp ne yapamayacaklarını bilirler. Ancak benim öğretmenimin usulü bundan tamamen farklıydı. O üniversite siyasetine oldukça meraklıydı, arkadaşlarını destekliyor ve düşmanlarına saldırıyordu. Bu kutsal bir aktivite değildi ancak çok zevkliydi! Onun sekreterliğini yaptığım süre zarfında çok sayıda ağır derecede aşağılayıcı mektup yazmak ve onun dünyasına girebilmek için "doğru yaşama" yolu konusundaki birçok varsayımı bırakmak zorunda kaldım. Sonuçta uygulamada her birimizin kendimizi içerisinde bulduğumuz her bir özgün ortama, o ortamın özgünlüğüne uygun olarak özgün yanıtlar veren potansiyelinin enerjisi ile uyumu bulması gerekiyor. Chimed Rigdzin Rinpoche'nin mandalası ya da bir diğer deyişle ortamında olmak son derece rahatsız ediciydi ancak aynı zamanda bir o kadar da özgürleştiriciydi. Onun ortamında olmak dünyanın inanç ve varsayımlarımızdan oluşan bir inşa olduğunu görmemize izin veren bir alan açmıştı. Kendimizi karşılaştırma ve kıyaslamaya dayalı olan göreceli gerçeklikten (doğru, yanlış, iyi, kötü gibi) özgürleştirmek büyük bir inanç sıçramasını da içerisinde barındırır. Rinpoche'nin mucizevi hediyesi bizleri bu sıçramayı yapmaya cesaretlendiriyordu.
31. 'Guru' çok sayıda türevi olan bir kelimedir. Öğretmenimin söylediğine göre bu kelime Sanskritçe'de inek için kullanılan kelime ile bağlantılıdır. Çünkü çok fazla et yersen ağır hissedersin ve Guru da ağır bir adamdır! Guru bir dönüşüm ya da uyanıklık getiren herhangi bir öğretiyi aktaran kişidir. Guru silsilenin Buda'nın zamandan bugüne dek gelen kesintisiz aktarım akışını temsil eder. Guru ile ilgili anahtar şey onun çok fazla şey etüt etmiş, etüt ettiği şeyleri anlamış, uygulamış ve onların gerçekliğine doğrudan deneyim olarak uyanmış olmasıdır. Ayrıca Guru her düzey ve her mizaçtan insanla onlara etki edebilecek şekilde iletişim kurabilmelidir. Böylece o her tipten insana bakışlarını varsayım akışlarının arasındaki boşlukları deneyimleyebilecekleri şekilde ayarlayabilmeleri için yardım edebilir. Bu boşluklar şeylerin içerisinde kendilerini gösterdikleri uzayın ilk tadıdır. Bu Gurunun fonksiyonudur ve bu fonksiyon resmiyet, gayriresmiyet ve ikisinin karışımı ile gösterilebilir.
32. Yaygın tibetçe sığınma duası "iki ayaklıların en iyisi olan Buda'ya sığıyorum. Huzurlu ve arzudan özgür Dharma'ya sığıyorum. Toplulukların en iyisi Sangha'ya sığıyorum." der. Öğretmenim günün birinde buna binaen şöyle söyledi; "Onlardan en iyisi dharmadır. Çünkü o huzurlu ve arzudan özgürdür. Buda seni aydınlatmak ve Sangha'da sana aydınlanman için yardım etmek ister ancak dharma senden hiçbir şey istemez. Bu yüzden bahsini dharma'ya oyna!" 'Arzudan özgür', bu kulağa çok hoş geliyor. Dharma sadece önünde duruyor, onu alsan da, kendi başına bıraksan da o önünde durmaya devam ediyor. O, onunla ilgilenmediğinde aşağılanmış çok ilgilendiğinde de mutlu hissetmeyecek. Dharma sadece dharmadır ve çok iyi bir sığınaktır, çünkü o daima önünde, açık ve ayrımlar ile üyelik kartlarından yoksundur. O daima aynı tada sahiptir ve onu her uygulandığında sana aynı misafirperverliği gösterir. Bu partnerine söylediğin şeylerin onun modunu ve onun sana söylediği şeylerin senin modunu değiştirdiği çift ilişkilerine benzemez. İşin değişir, çocukların değişir, eşin değişir, hava durumu değişir. Değişmez olanın dışındaki herşey değişime mahkumdur. Değişmez olan

boşluk ve açıklıktır. Bu boşluk ve açıklık ise dharmanın gerçek anlamıdır.

33. CR Lama bize çocukken bir tulku, enkarne olmuş bir lama olarak tanındığını ve böylece manastır ritüellerinde diğer yüksek lamalarla birlikte tahta oturtulduğunu söylemişti. Halka açık bir inisiyasyon töreni olduğunda, köy halkı ve dışarıdan gelenler inisiyasyonlarını alır ve bazı sunular verirlerdi. Bu sırada baş lama daima çok sayıda sunu alırken bazen CR Lama gibi genç tulkuların da payına birşeyler düşerdi. Genç tulkulara genellikle *khata* adı verilen beyaz bir örtü sunulurdu ancak bu her zaman olmazdı. Çocuk bir tulkuyken Rinpoche bu gibi durumlarda sunuyu almak için öne doğru uzandığında eğer sunu kendisi için değilse yanında oturan öğretmeninden açılan ensesine okkalı bir tokat yedi. Birşey net olarak sana sunulana dek onun senin için olduğunu varsaymamayı öğrenmelisin. Ancak aynı zamanda birisi sana birşey sunduğunda onu almaya tam zamanında uzanmadığında yine tokadı yiyebilirsin. Geri çekilme ve ileriye hucüm etme – tam olarak mevcut olmalısın, tam olarak şimdi ve burada.
34. Bu aynı zamanda meditasyon için de özlü bir yönergedir. Neden? Çünkü işimiz diğer insanların, hatta kendi zihnimizin içeriklerinin dahi ne olduğunu, ne yapacak olduklarını varsaymayı bırakmaktır. Tam olarak şimdi ve burada, açık ve farkında olarak mevcut olarak, herhangi bir yanıt vermeye gerek olmadığına rahat olmalı, herhangi bir yanıt gerektiğinde de bu yanıtın kendisini göstermesine izin vermeliyiz. Ancak bunun yerine gündüz düşleri ve beklentilere kapıldığımızda yaptığımız şey olduğumuz yerden ayrılmak ve kavramlar diyarına düşmektir. Kavramlar diyarı kendini kandırma diyarıdır. Bu diyarda kendisini gösteren şeyler bizleri sonu gelmez bir fantezi inşaları döngüsüne çekerler. Bu kendi gözlerimizle görebileceğimiz birşeydir. Bak ve ne sıklıkla dünyayı beklenti ve varsayımlarınla doldurup sanki bunlar gerçek olacakmış gibi hareket ettiğini gör. Eğer gücümüz varsa beklentilerimizi karşılamak için elbette bir süre çevreyi zorlayabiliriz ancak er ya da geç bunun sonu gelecek ve elimizde kalan şaşkınlık ile hayalkırıklığı olacaktır. Taze olmak demek olan ile olmaktır. Neyin olabileceği ile değil
35. Chimed Rigdzin Rinpoche Tibetten geldiğinde, Himachal Pradesh tepelerindeki Tsopema denilen bir yerde oldukça şirin bir manastıra sahip olma şansı edindi. Burada iklim muhteşemdi ve söz konusu manastır da tam olarak Padmasambhava için kutsal olan bir gölün üzerinde yer alıyordu. O burada bir inziva yapmış ve bu sırada kendisine sponsorluk da yapan Zahor kralı ile de oldukça iyi bir ilişki kurmuştu. Kulağa ne kadar da rahat ve güzel gelen bir atmosfer. Ancak eğer bir manastıra sahipsen paraya ihtiyaç duymaz, paraya ihtiyaç duyuyorsan da sponsorları mutlu etmeye çalışman gerekir ve bu da vaktinin önemli bölümünü hiçbir ciddi uygulama yapmayacak olan ancak özel olmak isteyen insanlara harcamaya mahkum olacağın anlamına gelecektir. Dolayısıyla CR Lama bunun yerine öğretmen evine yerleştiği bir hint üniversitesinde hocalık yapıp ay sonu geldiğinde maaşını almayı tercih etti ve bunun daha iyi bir durum olduğunu söyledi. Diğerlerinin ruh halleri ve geçici heveslerinin insafına kalmak zihnin huzuru için hayırlı değildir.
36. Chimed Rigdzin Rinpoche'nin bana ilk söylediği şeylerden biri herhangi bir aydınlanma enjeksiyonunun olmadığıydı. Alıp koluna enjekte edebileceğin ve böylece uyanabileceğin bir budalık maddesi yok. Dharma'ya dahil olarak tüm kısıtlanmışlıkların, yanılgıların ve yanlış anlayışlarının su yüzüne çıkacağı bir oyuna katılırsın. Tüm bu aldatici görünümlere olan bağımlılığını salıverebilmek zihninin berraklığında mevcut olmanı gerektirir ve bu kimsenin senin için yapabileceği birşey değildir.
37. CR Lama sıklıkla eğer Padmasambhava ile buluşacak olsaydı yapacağı ilk şeyin ona vurmak olacağını söylerdi. Neden? Çünkü o gerçek Padmasambhava ise bedeni bir ışık bedeni olacaktır ve kendisine vurulması umrunda olmayacaktır. Hatta o bundan dolayı mutluluk bile duyabilir. Sonuçta bu en azından bir öğrencisinin sürüye uymadığını görmesi anlamına gelecektir! Ve eğer o gerçek Padmasambhava değil ise de ayakları kışına vurarak topuklayacaktır. Böylece CR Lama her koşulda güvende olacaktır! Saftriklik dharma'ya giriş için iyi bir temel değildir. Bu inanç ve güven sahibi

olamayacağımız anlamına gelmez ancak bu mutlaka şüphecilik ile olgunlaşmış bir erginliğe dayanmalıdır.

38. Öğretmenimle yaşarken evinin arka tarafında yer alan küçük bir odam vardı. Oda metinlerimizi sakladığımız sandıklarla dolu ve oldukça da sıcaktı. Bu yüzden odanın camını genelde açık bırakırdım. Günün birinde köyden döndüğümde odaya girdim ve içeride bir yılan gördüm. Bunun üzerine öğretmenimin eşine evde yılanı odadan çıkarmak için uzun bir sopa olup olmadığını sordum. Sopyayı alıp yılanla uğraşırken öğretmenim geldi ve bana ne yaptığımı sordu. Ona, “Yıldandan kurtulmaya çalışıyorum” dedim ve o da bana burada tehlikeli olan tek şey sensin!” diyerek uzaklaştı. Tehlikeli olan genelde kendi zihnimizdir. Hindistanda çok sayıda yılan vardır ancak bunların çoğu tamamen tehlikesizdir. Dolayısıyla yaptığım şey yok yere gürültü çıkarmaktan ibaretti.
39. Kargaşa kendi içerisinde kötü değildir. Mesele bizlerin kargaşaya müdahil oluşu, ona bağlıdır. Hindistanda öğretmenimle metin çevirileri yaparken bunun için evinin arka avlusunu kullanırdık ve biz çalışırken çatıda yaşayan köpekler sürekli bağırır, oldukça gürültülü bir şekilde çalışan hizmetçi durmak bilmeksizin tabak çanak tıngırdatır, Rinpoche’nin eşi tekrar tekrar hizmetçiye seslenir ve hizmetçi de her seferinde ona geri seslenirdi. Bu sırada ben çevirileri kaleme alıp sekretere veriyordum ve sekreter de oldukça hızlı bir şekilde daktilo yazımı işini sürdürüyordu. Kaotik ortamımızda çok fazla farklı aktivite bir aradaydı ancak hepsi de meşruydü. Dolayısıyla anahtar nokta şudur ki her ne olursa olsun rahatsız olup olmamak, dağılıp dağılmamak bizim seçimimizdir. Eğer bunu anlamak yerine idealimizdeki muhteşem koşulların gelmesini bekleyeceksek, bu muhtelemen daha çok beklememiz gerekecek demektir.
40. Deneyimin tüm olası biçimleri açık ifşa uzayının içerisinde belirirler. Peki onlar nereden gelirler? Onlar uzayın kendisinden gelirler, uzay kendisini bu formlar olarak sergiler. Buna benzer şekilde zihnin boşluğu da duygu ve düşüncelerimizin formlarını gösteriyor. Peki neden bunu yapıyor? Öğretmenime bu soruyu sorduğumda bana şöyle yanıt verdi; “Güzel soru! Kuntuzangpo ile bulduğunda bunu ona sor.” Bu şu anlama geliyordu; “Çeneni kapat ve zihnine bak.” Bazı sorular aptalcadır ve onları sormak faydalı değildir. ‘Neden’ daima tehlikeli bir kelimedir çünkü o sıklıkla entellektüelleştiren benliğimizin işaretidir. Dolayısıyla soruyu soran kim diye sormak faydalıdır. Bununla birlikte sorunun kaynağı zekilik arayışı değil alçakgönüllü araştırma olursa bu da yararlı olabilir çünkü ön sayıtlardan yoksun açık yürekli sorgulama da bizleri doğal farkındalığımızı doğru götürebilir.
41. Bir öğretmen veya öğretimi üzerinde karar kılmadan önce gereğinden fazla kanıt ihtiyacımız olduğunu hissetmek önümüze engeller koyabilir. Bir öğretmende karar kılmadan önce onu on iki yıl gözlemlememiz gerektiği söylenir. Ancak bu sırada öğretmen ölebilir! Öyleyse ne yapmamız gerekiyor? Bir gün CR Lama ile birlikte çeviri yaparken önümüzde duran iki metnin birbiri ile çalıştığını söylemiştim ve o da bana şöyle yanıt vermişti; “Seni buraya dharma’yı teftiş etmeye gönderen kim? Yoksa CIA için mi çalışıyorsun?” Hangi metnin doğru olduğuna ben mi karar verecektim? Teftiş etme ve inancın yeri ve zamanı ayrıdır ve her ikisi de doğru yer ve zamanda olmalıdır. Bununla birlikte sezgilerimizin zekası, zihnin doğasının tatlı çabukluğu genellikle kavramlarla inşa ettiğimiz kararlardan daha faydalıdır. Bizler dharma’nın şanslı alıcılarıyız ve yapmamız gereken tasımıza konulanı yemektir. “Ama ya bu yanlış birşey ise?” Öyleyse bu da şansımız olur. Kaldı ki önümüze konulan hakkında düşünüp durmak yerine basitçe onun tadına bakarsak, onun nasıl olduğunu tüm avantaj ve dezavantajlarıyla doğrudan deneyim yoluyla görebiliriz. Dolayısıyla denemeni düşünerek değil katılarak yap - ancak bu şekilde karar vermek için iyi bir delile sahip olabilirsin. Üzerine düşünme, yargılama ve yorumlama aleminde kalmayı sürdürdükçe kavramlar tekerinin göbeğinde olmaya ve egonu herşeyin ölçüsü olarak görmeye devam edeceksin.
42. Bir Kagyu Laması tarafından Sukhavati (Batı Cenneti) üzerine yazılan ve öldükten sonra burada doğmak için gerekli bağlantıyı sağlama amacını taşıyan uzun bir dua metnini inceliyordum. Metinde bu cenneti şu anda yönetmekte olan Buda Amitabha öldüğünde yerine Chenrezi’nin ve Chenrezi öldüğünde de yerine Vajrapani’nin geçeceği

anlatılıyordu. Ancak bir başka metine göre Chenrezi'nin geleceği bambaşkaydı, hatta Sukhavati'ye hiç uğramıyordu bile, bunun üzerine Chimed Rigdzin Rinpoche'ye bunun nasıl mümkün olabildiğini sordum ve o da bu soruyu şöyle cevapladı; "Bu kitabı okurken bu kitaba, o kitabı okurken ise o kitaba inan, kitaplar arasında karşılaştırma yapmayı deneme." Bunun oldukça doğru olduğunu düşünüyorum. İnançlı ve açık kalpli yaklaşım bizi yargılayıcı yaklaşımdan çok daha derine taşır.

43. Özel olan öğretiler, özel olan heykeller, özel olan öğretmenler... Tümünün özel-liği sadece ve sadece onlarla olan öznel ilişkimiz bağlamındadır ve bu ilişkiyi yararlı veya yararsız bir şekilde kullanmak olasıdır. Algılamakta olduğumuz özel-likle olan bağlantımızı egomuzu daha fazla şişirmek veya onu salıvermeye ilişkin adanmışlığımızı arttırmak için kullanmak bizim elimizdedir. Bununla birlikte budizm'in boşluk anlayışına göre herşeyin kök değeri aynıdır ve herşey buna uygun olarak saygı görmelidir. Tüm varlıklar buda doğasına sahiptir ve eğer gurunun önünde eğiliyorsak herkesin önünde eğilebilmemiz gerekir. Sonuçta bunu yaparken hakikatte önünde eğildiğimiz onların kişilikleri değil hakiki doğaları olan buda doğaları olacaktır. Böylece hiçbir şey özel değil ve aynı zamanda herşey özeldir. Bunu görerek rahatlayabilir ve herşeye karşı açık olabiliriz. Özünde tümü aynı değerde olan nitelikler neden ve koşullara bağlı olarak belirip kaybolmaktayken, tüm varlıkların kalbindeki dokunulmaz vajra doğası değişmeden kalır.
44. Dünyanın koşullarıyla çalışmanın anahtar unsuru basıp gitme özgürlüğüne sahip olmaktır. Eğer bir yer veya durumu terk edemiyorsan bu bir ölü noktadır ve kapana kısıldın demektir. Dahası bu, kısıtlama ile anlaşma halinde olduğun anlamına gelir. CR Lama'dan aldığım en iyi öğretilerden biri; "*Daima dönüş biletini cebinde tut*" idi. Rinpoche çok fazla öğreti seyahati deneyimine sahipti ve sıklıkla öğretisine talip olan insanlarla birlikte kalırdı. Bazen bu insanların ona hayli acayip şekilde davrandıkları oluyordu. İnsanlar önce telefonda yalvararak; "*Rinpoche lütfen gel, lütfen, senin için herşeyi yapacağız*" diyor. Ancak Rinpoche mekanlarına vardığında oldukça özensiz davranıp onun için uygun olan yemekleri bile hazırlamıyorlardı. O yabancı bir ülkedeyken ilk defa böyle bir durumda kalmış ve o günden sonra dönüş biletini daima cebinde tutma kararı almıştı. "Eğer bir yerde olmak faydalı değilse, oradan ayrıl." Bu oldukça önemlidir. Benliğe düşkünlükten rahatsız diğerlerinin etkisi altında kalmanın herhangi bir fayda getirdiği çok nadir görülmüştür.
45. Öğretmenim sıklıkla benim oldukça şoke edici bulduğum davranışlarda bulunurdu. Onun davranışlarına anlam veremiyordum. O aşırı derecede cömert olabiliyor, tüm para, zaman, ilgi ve dikkatini insanlara verebiliyor, batılı gezginleri ve hint fakirlerini besliyor ve onları evine alabiliyordu. O ayrıca aşırı derecede doğrudandı.

Günün birinde bir konferans için birlikte Benares'e gitmiştik. Şehire vardığımızda bavulumuz ve metinlerimizi içerisine koyduğumuz iki tarafından tutularak taşınan büyük teneke sandığımızı alarak tonga adı verilen bir çeşit atlı taksiye binerek budanın dharma öğrettiği ilk yer olan Sarnath'a gitmek üzere trenden indik. Burada Rinpoche bir hamal çağırarak yüklerimizi tonga'ya kadar taşıttı. Tonga'ya ulaştığımızda hamal pazarlık yaparak koparabildiği kadarını koparabilmek beklentisiyle oldukça yüksek bir ücret istedi. Ancak öğretmenim ona; "*Sana burada ödeme yapmayacağım. Şimdi bu yükleri trene geri götüreceksin ve ben sana orada ödeme yapacağım çünkü sen bir yalancı ve sahtekarsın*" deyip ardından bana doğru dönerek yeniden hamalın sırtına yüklemek üzere sandığı kaldırmak için kendisine yardım etmemi istedi. Hamal yükü sırtlamak için eğildi ve Rinpoche aniden sandığın kendi tuttuğu ucunu kaldırarak sandığı hamalın kafasına geçirdi. Bang! Hamal yere serildi! Hamal kendine geldiğinde öğretmenim ona istediği tüm parayı verdi ve biz de tonga'ya binerek yolculuğumuza devam ettik. Bunun anlamı neydi? Hiçbir şey anlamamıştım. Rinpoche ise şöyle demekle yetindi; "olur böyle şeyler."

Ardından konferansa gittik ve öğle saatlerinde stupa etrafında yürürken Rinpoche çevredeki dilencilere hiç düşünmeden tonla para verdi. Onunla yaşamak böyle birşeydi. O benim için anlaması oldukça zor olan binbir çeşit eylemde bulunurdu.

Onun kendi kriterlerime göre 'iyi' bir lama olmasını bekliyordum ancak benim iyi ve kötü şablonlarım onu ölçemiyordu. Onun varsayımlarımı bu şekilde yıkması içimde birbiriyle çatışan çok sayıda duyguyu açığa çıkarıyordu. Zamanla onu anlamaya, neler olduğunu çözmeye çalışmanın vakit kaybı olduğunu anladım. O olduğu gibi – doğrudan, korkusuz, utanmaz ve daima anın tam kalbindeydi. Onu analiz etmek ve kavramlarla yargılayıp boğmak sadece beni andan çıkardığıyla kalıyordu. Onun olduğu gibi olmasına izin vermeyi öğrenerek kendime de olduğum gibi olma izni vermeyi öğrendim. Hayat akışındaki dalgacıklar olarak 'anlam' sadece tam olarak burada olmaktadır. "Neden böyle yaptı? Neden şöyle yaptı?" Bilmiyorum, ama yine de yaptı.

46. Bugünlerde mutluluk büyük bir kült haline gelmiş durumda ve medyada "dünyanın en mutlu adamı" olarak anılan bir budist keşiş bile var... Ama meselemiz bu mu? CR Lama her zaman mutlu değildi, o sıklıkla sert ruh hallerine girer ve böyle bir ruh hali içerisindeyken bunu şevkatli paylaşımcılığıyla çevresindekilere de yansıtır! O uygulamasının içerisinde yaşıyor ve oluşun kendisini gösterdiği gibiliğinin doğallığını kesinlikle engelleyip düzenlemiyordu. Daima nazik ve sevimli olmak çarpışmaları engelleyerek hayatı bizler için daha kolay bir hale getirebilir ancak Rinpoche daima herkese çarpardı ve aslında bundan keyif alırdı. O bunu yaparken şu mesajı vermek istiyordu, "*Rol yapma, an içerisinde tezahür ettiğin biçimden farklıymış gibi görünmeye çalışarak kazanabileceğin hiçbir şey yok, olduğundan daha iyiyi, daha mutluyu oynamaya çalışma, yapmacık olma.*"

CR Lama'nın çok sevdiği bir kısa methiye Padmasambhava'ya şöyle seslenerek başlardı; "*Choe Troe Dral Lama Choe Kyi Ku; yapmacıklık ve fantezi inşalarından özgür dharmakaya lama.*" Bu tam olarak CR Lama'yı tarif ediyordu. Açık olmak, görünüşlerin hayali oyunlarının kendilerini senin üzerinden göstermelerine engelsizce izin vermek ve böylece doğal açıklığın dokunulmazlığının uzayında aslında hiçbir zaman etkilenip tepki vermeksizin daima etkilenip tepki vermek.

47. Hakiki mevcudiyetimiz daima açık olmasına rağmen aniden, herhangi bir özel nedeni olmaksızın, bir düşünce tarafından yakalanır. Bir düşünce tarafından yakalanarak 'ben, kendim' illüzyonu olarak 'varoluşa' geliriz. Bu bir lanetlenme, tanrıdan gelen bir kırbaça ya da bir cezalandırma değildir. Bu görüngünün eforsuz, spontane kendiliğinden-özgürleşmesinin kesintiye uğramış gibi görüldüğü bir andır. Burada olan öz-yansıtıcı bir nabız, beliren gelip geçici ancak bir şekilde 'yapışkanlaşmış' bir düşüncenin kendisini görünürde bir diğer düşünceye iliştiirmesi ve böylece oluşan bu düşünceler zincirinin mevcudiyetin açıklığını kapatmış gibi görünmesidir. Bu birbirine bağlanan damlacıkların oluşturduğu bulutların gökyüzünü kapatıyor gibi görünmesine benzer bir durumdur. Öğretmenim bana bu kayma ve bağlanmayı merdivenlerden düşen sarhoş bir adam örneğiyle açıkladı. Sarhoş adam merdivenlerden yuvarlanarak kendisini zeminde bulur ve "Ah?" Önce bir oryantasyon bozukluğu ve ardından beliren güvence sağlıyor gibi görünen düşünceler. Sarhoş adam durumuna doğrudan olarak bakmak yerine onunla ilgili fikirler üretip duruyor. Bizler olan biteni kavramlarla anlama gayretimizle doğal mevcudiyetin berrak görüşünü gölgeleyip sonu gelmeyen bir "*Ne oluyor?*" sorusunun esiri olur ve bu sorunun doğurduğu yarığı daima endişeli bir şekilde doldurmaya çalışırken hayatımızı her seferinde hızla gözden kaybolan ve yarığı tekrar açığa çıkaran bir aldatıcı cevaplar akışı içerisinde sürdürürüz. Bu düşünceler daha fazla ciddiye alındıkça, 'Ben benim ve sen sensin' anlayışını ve dolayısıyla ikilikçi ayrılık algısını güçlendirir ve bizler de bu temel üzerinden bir hayalden ibaret olan ben ve diğerleri algısını gerçek olarak ele alırız. Karmanın devri daim makinesini çalışır hale getiren bu aldanıştır.

48. Rinpoche bir deri parçasını yumuşatmak için tereyağı kullanabileceğimizi ancak bir deri parçasını tereyağı muhafaza etmek için kullanırsak derinin kuruyup katılaşarak ktır ktır olacağını söyledi. Aynı şekilde bizler de kendimizi bir deri çanta haline getirip dharmayı gerçekten kullanmak yerine içimizde biriktirirsek kuruyup katılaşır ve ktır ktır bir hal alırız. Bunun neticesi ise dharmanın gerçek zenginliği tarafından yumuşatılmamış ancak

onun üzerine sayısız laf cambazlığı yapabilen uzmanlardan birisi olmaktır. Kendimizi günlük pratiğimize tamamen vererek dharma'yı tenlerimiz ve kalplerimize yedirmeliyiz.

49. Shantiniketan'da CR Lama ile birlikte yaşarken orada daha önce üniversite hocası yapmış ancak sonradan akli dengesini yitirmiş ve bazen hayli saldırganlaşabilen bir kadın vardı. Bengal toplumunun kuralcı ve tutucu yapısı sebebiyle kadının ailesi için bu durum oldukça zordu ve Rinpoche'nin eşi onu yaşadığımız eve getirmek istemişti. Ancak Rinpoche ona şöyle dedi; "Eğer o kadını bu eve getireceksen, ona sen bakacaksın! Halihazırda dört çocuk, üç köpek ve öğrencilerimin olduğu bu evde bir de rahatsız bir kadın ile ilgilenebilecek zaman ve enerjiye sahipsen, buyur getir! Ancak ben hiçbir şeye karışmayacağım." Bunun üzerine Rinpoche'nin eşi kadını eve getirmekten vazgeçti. Bu şefkatli bir fikirdi ancak halihazırda oldukça yoğunken bir de üzerine son derece problemleri birisini evine almak ancak bilgelikten yoksun bir şefkat olabilirdi. Dolayısıyla daima koşullarla çalışmalıyız ve bu koşullara an içerisindeki kapasitemiz de dahildir.
50. CR Lama daima "*Yemeğini bokunla karıştırma derdi.*" Bu çok şey anlatıyor. Eğer iyi bir çiftçiysen bokunu tarlaya yayarak daha fazla yemeğin yetişmesini sağlayabilirsin. Ancak yemeğin ile bokunun doğrudan olarak karışmasını hiçbir zaman istemezsin. Yemeğimiz dolaysız mevcudiyetimiz, oluşun mutlak sadeliğidir. O ne bu ne de şu olmaktır; o ne büyük ne de küçük olmaktır; o ne erkek ne de kadın olmaktır. Kendisini gerçekte bu ve şu olmaksızın daima bu ve şu olmak yoluyla ifşa eden sadece oluş, saf oluş. "Bu ve şu olmak" enerjinin oyunu, oluşun daima açık kaynağının tezahürüdür. Kaynak ve tezahür ne iki ayrı şey ne de tektir. Çünkü onlar ayna ve içerisinde beliren yansıma gibidir.
51. CR Lama "*Özel olan hiçbir şey yoktur.*" derdi. Hiçbirşey özel değil, herşey ayrıdır. Bu Kuntuzangpodur; Her zaman iyi, her yer iyi, herşey iyi. Bazen özel bir mesaj aldığımızı, önemli bir vizyon ya da rüya gördüğümüzü veya hayatta özel bir amaca hizmet ettiğimizi hissederiz. Bu görece doğru olabilir ancak öyle bile olsa ona inandığında o, aldatıcı bir hale gelecektir.
52. CR Lama en iyi dharma uygulayıcılarının sade ve bir parça aptal olduklarını söyledi. Onların zihni meşguliyetle dolu değildi ve onlar herhangi bir ustalık algısından yoksundu. Onlar sorumlu olmak zorunda hissetmiyor ve sadece uygulamalarını yapıyorlardı. Kendi iyiliğimiz için biraz fazla zeki olup olduğumuz yerin önünde olabiliriz. Eğer kendimizi böyle bir durumda bulursak yapmamız gereken sadece olduğumuz gibi kendimizle olmaktır. Bu nasıl olduğumuzu dinlemek anlamına gelir. Eğer olduğumuz yerde, olduğumuz gibi kendimiz ile olursak nasıl yaşayacağımızda değin yönergeleri an ve an doğrudan olarak alabiliriz. Bu bizleri gelip geçici olayların türbülansına olan gereksiz ve faydasız müdahil oluştan özgürleştirir.
53. Secdelerimin ilk setini bitirdikten sonra öğretmenime, "*secdelerimi bitirdim*" dedim ve o da bana yorulup yorulmadığımı sordu. Ona yorulduğumu söylediğimde ise bana öyleyse şimdi zihnine bak dedi. Ardından da bana secdelerin tek fonksiyonunun yorulmak olduğunu söyledi. Bu yüzden secdeler tek seferde tamamen yorulana dek yapıyordu ve güne yayarak bin adet yapmak bu yüzden pek de faydalı değildi. Yine de bu öğretmene göre değişir. Bazı öğretmenler secdelerin bunun yerine her gün beş parçalık hazırlık pratiği içerisinde güne yayılarak yapılabileceğini ve hazırlık pratiğinin bitmesi ile birlikte secdelerin de tamamlanmış olacağını söylerler. Uygulamayı yapmanın erdemine odaklanmak ya da onu zihnimizi ifşa etmek için kullanmak bizim elimizdedir.
54. Öğretmenim bana gençliğinde amcalarından birinin gözetiminde şifacılık öğrendiğini ve günün birinde amcasının onları doğaya gönderip sağlıtımnda işe yaramayacak olan herşeyi toplayıp getirmelerini istediğini anlattı. Öğrenciler tepeleri didik didik dolaşmış ve her biri çeşitli bitkilerle dönmüşlerdi. Ancak CR Lama hiçbir şey getirmemişti. Amcası bunu görünce; "*İşte bu, herşey ilaçtır. Eğer onlarla ne yapacağını bilirsen, taşlar, bitkiler, farklı göllerden alınan sular, hepsi ilaçtır. Hiçbir şey yararsız değildir*" dedi. Bu anlayış dharma uygulamamızın da kalbindedir. Bizler tüm yönlerimizi kullanışlı olarak görmeye çalışırız. Öfkemiz dahi kullanışlıdır. Herşeyi bu şekilde görmeye başladığımızda şefkat de farklı bir anlam kazanır. Normalde negatif olarak gördüğümüz eğilimlerimizi kullanışlı olarak ele

almaya başladığımızda diğerlerinin negatif eğilimlerini de kullanışlı olarak görmeye başlarız. Böylece şefkatin odağı diğerlerinin nasıl olduklarını değiştirmelerine yardım etmekten ziyade onlara karşı karşıya oldukları şeyin ne olduğu ve karşı karşıya oldukları bu şeyle karşı karşıya olan kendilerinin kim olduğunu hatırlamalarına yardım etmeye kayar.

55. İnanç açılmanın bir yoldur ve yaşama biçimimizin potansiyelimizi kısıtlayıp kısıtlamadığını görmeyi de içerir. Mudralar öğrenebiliriz ancak uygulama aslında mudraları doğru yapıp yapmıyor olduğumuzla ilgili değildir. O bedeni bir devinim, lirik bir devinim olarak görebilmekle ilgilidir. CR Lama'da bunu hepimiz görebilirdik. O bedeninin deviniminde son derece güzeldi ve oldukça net ve güçlü bir estetik duyarlılığa sahipti. Genellikle o fazlasıyla ilginç kıyafetler giyerdi. Birisi ona komik turuncu bir elbise gösterirdi ve o da onu alıp üzerine geçiverirdi. Rinpoche'nin bir gün Gallerde pembemsi naylon bir kadın geceliğiyle dolaştığını hatırlıyorum. Ayrıca giymeyi çok sevdiği pembe saten kadın elbisesini de orada satın almıştı. O tüm bunlara rağmen daima oldukça güzel görünüyordu. Çünkü olduğu gibi oluşuyla tamamen barışıktı. O, *"acaba diğerleri hakkımda ne düşünecek"* demiyordu. O, *"bunu sevdim!"* diyordu.
56. CR Lama tekrar tekrar şöyle söyledi; *"Bu hayatı eli boş terk etme, zamanını zıyan etme, kendine değer ver, uygulama yap ve Padmasambhava'ya inan."* CR Lama'nın özel öğretisi Padmasambhava'ya tam odaklanmışlıkla dua etmektir. Eğer tüm şüphelerden yoksun tam bir inançla dua edersen bedenindeki tüm enerji sistemleri kalbinde toplanır. Böylece zihnin boşalır ve bu anda gerçek doğanı tanıyabilirsin.
57. Tüm buda ve boddhisatvalar bizlere yardım etmeye adanmışlardır. Öğretmenim budaya dua edersek onun bize yardım edeceğinin şüphesiz olduğunu söylerdi. Geleneksel metinler doğrudan olarak deneyime girmek yerine bizleri deneyim üzerine düşünmeye götüren şüphenin ne kadar büyük bir engel olduğunu tekrar tekrar ifade ederler. Şüphe kalbimiz ile tüm budaların kalbi arasındaki gökkuşağı köprüsünü yıkar.
58. Dharma'yı sadece kendimize yakın olan insanlara mı yoksa herkese yardım etmek için mi uyguluyoruz? CR Lama şöyle derdi; *"Ailede erdem yoktur."* Bu şu anlama gelirdi ailenle ilgilenmen erdemli bir eylem değildir. Çünkü ailen zaten benliğinin bir yönüdür; onlar senin dünyanın parçalarıdır. Çocuğunla ilgilenmen bir bakıma kendinle ilgilenmendir. Ancak bir başkasının çocuğuyla ilgilenmen bambaşka bir şeydir, bu durumda görev, yükümlülük ve aile özdeşleşmesi yoktur ve gerçekten bir başkası için mevcut olarak benliğini gözetmenin sınırlarının ötesine adım atmışsındır. Mahayana yolunda diğerlerine karşı nasıl daha fazla duyarlı, daha fazla düşünceli ve daha fazla empatik olunabileceği üzerine tefekkür etmeye bolca zaman harcanılır. Ama bu açıklık dahi tek başına yeterli değildir ve şu sorunun sorulması gerekir; *"bu kişiye yardım etmekteki çıkarım nedir?"* Olan ancak bu sorunun cevabı hiçbir şey olduğunda diğerkam hareket olarak adlandırabilir.
59. CR Lama şöyle derdi; *"Bir yogi açıkça yolun ortasında sevişse bile kimsenin fazla dikkatini çekmez. Ancak sıradan bir insan çalılıkların arasında saklanarak sevişse dahi kendisini etrafı gözlerini kendisine dikmiş insanlarla çevrilmiş bir halde bulabilir."* Rinpoche genelde utanma nedir bilmez ve kaba olup olmadığı ile hiçbir şekilde ilgilenmezdi. Ancak onun yaptığı kendine düşkünlük veya bir Lama olmayı kullanarak kötü şeyler yapmak değildi. Bunun aksine o, tam anlamıyla anda, geçicilikte ve görünüşlerin kendiliğinden belirip kendiliğinden kayboluşunda yaşıyordu.
60. CR Lama Hindistan'da küçük bir üniversite şehrinde yaşıyordu. Aslında orası bir şehire göre oldukça küçüktü ve daha çok bir köye benziyordu. Rinpoche yürümeyi pek sevmediği için evinin kapısında daima çekçekler beklemekteydi. O genellikle lungi denilen bele sarılan kısa yöresel şalvarı ve t-shirtüyle evden çıkıverir ve bu çekçeklere binerek işe giderdi. Eşi ise ardından koşar ve böyle işe mi gidilir, hiç mi utanmıyorsun! Ne yaptığını sanıyorsun diye bağırırdı. CR Lama ona şöyle cevap verirdi; *"Kimin işe gittiğini sanıyorsun? CR Lama mı yoksa CR Lama'nın kıyafetleri mi?"* Eğer açıklıkta kalırsan her şey tamamdır. Ancak kendini diğerlerinin ne düşündükleri ve ne

düşünebileceklerine bağlarsan sayısız farklı düşünceye sahip olan sayısız farklı insan olduğu için daima diğerlerinin senden ne beklediğini tahmin etmeye çalışmak ve onların beklentilerine uyup uymadığın hakkında endişelenmekle meşgul olacaksın.

61. CR Lama eli kırıklardan; sadece konuşan insanlardan hoşlanmadığını söylerdi. O icraat yapan insanlardan hoşlanırdı. Eğer yapılması gereken birşey varsa onu yaparsın ve onunla olan işin biter. Bu şekilde hayat oldukça basittir. Ancak zaman kaybı bizleri çizgisel zamana bağlar. Çünkü birşeyi zamanında yapmadığında onu yapmadığını hatırlaman gerekir. Böylece geçmişe ait olanı yanında taşıyarak geleceğe götürürsün ve şimdide tam olarak mevcut olamazsın.
62. Dzogchen uygulamasında etiğin temeli, özdeşleşme (kimlikleşme) ve yorumlayıcı yapılar tarafından sürüklenmemek ve daima yaşanan durumun dolaysız tazeliği ile kalmaktır. Böylece tezahür eden tüm görünüşlerin tabanın/zeminin/kaynağın kendiliğinden beliren ve kendiliğinden kaybolan enerjisi olduğunu görebiliriz.

CR Lama Kuzey Hindistan'da yer alan Tsopema'da bir inzivadayken evine hırsız girmiş ve eşinin mücevherleri de dahil olmak üzere çok sayıda değerli eşyayı çalmıştı. Bunun üzerine Rinpoche'nin eşi polise gitmek istemiş ancak Rinpoche ona hırsız karmanın cezalandırılacak olduğunu söyleyip buna izin vermemişti; *"Hırsız karma cezalandırır, bu benim işim değil."* Bu kendisini gösteren vaziyete verilen oldukça açık bir cevaptı. Aksi takdirde umut ve korkular içerisine girecek ve 'adalet' arzusuyla birisini hapse gönderme işine müdahil olmuş olacaktık. Ancak eğer karmaya göre eğer birisi bizi soymuşsa bu kendimizin daha önce gerçekleştirdiği bir eylemin sonucudur. Böyle bir durumda suçlu kimdir? Bunu belirlemek imkansızdır. Dolayısıyla her durumun yüzeydeki karmaşıklığı ve doğasındaki sadeliğininin simültane varoluşunu görerek rahat ve açık kal.

63. Tibet geleneğinde herşey için bir mantra vardır. Ocak başına yerleştirmek için, bira yapmak için, yapılmış biraları korumak için, kayıp koyunları ve kayıp inekleri bulmak için! Tibetçe'yi yeni öğrenirken Bodhgaya'ya gitmiştim. Büyük tapınağın etrafında çok sayıda Tibetçe kitap satılıyordu. Onlardan bazılarını satın alıp öğretmenimin yanına dönerek ona şöyle söyledim; *"Satın aldığım tüm bu harika kitaplara bak. Önce hangisini çalışmalıyım?"* O da kitaplara baktıktan bana; *"Bu kayıp koyunları bulmak için kullanılan dua ve mantra ve bu da kayıp inekleri bulmak için kullanılan dua ve mantra"* diye başlayarak sayıp döktü. Açıkcası Tibet'de bu gibi durumlar oldukça hayatiydi ve insanlar bu hayatta kendilerini koruyabilecek olan yegane şeyin dharma olduğuna inandıkları için bu gibi durumlarda gerekli dua ve mantraları kendileri adına okuması için Lamaya giderlerdi. Lama kendisinden yardım istemeye gelen kişi için kitabını açıp duasını okur ve gelen kişi de ineğini bulduğunda lamaya tekrar gelip ona süt veya tereyağı sunmak üzere şükranla evine dönerdi. Bu iç içe geçmiş bir değerler sistemiydi. Bazı değerler dünyevi, bazı değerler ruhaniydi ve onlar bir arada iş görmekteydi. Kayıp ineği bulmak için kullanılan dua geniş bir sembolik alan içerisinde örülmüş olup dharmanın kültür tarafından desteklenmesi ve onun bir parçası olması için faydalı bir fonksiyona sahipti. Ancak bilgelik ve şefkate açılmak için uygulama yapan ve ineklere sahip olmayan batılılar için böyle bir dua pek de faydalı değildir. Dolayısıyla uygulamaların işlevlerini bilip kendi durumumuza bakmalı ve bunun yapmamız gereken uygulamanın ne olduğunu işaret etmesine izin vermeliyiz. Zihnin yaratıcılığının bir sonu yoktur; sayısız fikir ve icatların tümü zihnin enerjisinin hayali hareketiyle neden ve koşullara bağlı olarak belirir ve kaybolur. Bu noktada tehlike tüm bu belirimlerin güçlü bir şekilde gerçek olduğuna inanmaktır. Çünkü bu bizleri yapılması gereken sonsuzca işin olduğu yanılgısına mahkum eder ve buna dharma işleri de dahildir. Oysa ihtiyacın olan tantrik uygulama sadece bir tanedir. Tek bir 'deity'dir; deity'e dua edersen, deity ile birlikte çözünürsün, boşluğa açılırsın ve buradan bu açıklıkla yeniden belirirsin. Sadece bu yeterlidir.

Tibet'de şöyle bir söz vardır, *"Hindistanda insanlar tek bir uygulama yapıyor ve aydınlanıyor. Tibet'de yüz tane uygulama yapıyoruz ancak kimse aydınlanmıyor."* Böyle söyleniliyor çünkü Tibet'de çok fazla dharma var ve hepsi de değerli! Öyleyse ne yapacaksınız?

64. C.R Lama kendisinden şöyle bahsetti; *"Ben bir numaralı yalancıyım,ben bir numaralı hilekârim."* Bu çok önemli bir öğretiler. Kendini nasıl kandırdığını, kendini nasıl aldattığını anladığında bu yolun başlangıcıdır. Meditasyona oturduğumuzda kendimizi nasıl aldattığımızın türlü yollarını görürüz. Sayısız düşünceler kolayca bizleri yakalamakta ve bizlerde sayısız yollarla kendimize ihanet ederek bu belirimlere yapışmaktayız. Uygulamanın temeli kendimize dürüst olmak ve durum her ne olursa olsun şikayet etmeksizin onunla çalışmaktır. Kendimizi nasıl aldattığımızı görmek hayati önem taşıyor. Bunu *"hatamı fark ettim ve bunu bir daha yapmayacağım"* demek olarak anlayabiliriz ancak bu niyetin etkisi fazla uzun sürmeden alışkanlıklarımız geri gelecek ve bizleri yeniden kendilerini tekrar etmeye sürükleyeceklerdir. Dolayısıyla mesele katı olmak değildir. Deneyimini yakından gör ve yanılığa düştüğünde kendini hafifçe uygulamanın kalbine geri döndür.
65. CR Lama tarafından ifade edilen şekliyle 'Aptal merhameti' diğerlerinin sıkıntıları ile birlikte titreşmeye düşkünlük anlamına gelir. Tibetçe'de Nyingje denilen doğru ve yararlı merhamet soylu zihine sahip olmaktır. Soylu zihin vakur bir zihindir. İnsanlar acılarının avucuna düştüklerinde sıklıkla vakurluklarını kaybeder, çaresiz hisseder ve kurtarılmak isterler. Ancak bizim için onlara yardım etmenin gerçek yolu onları vakurluklarına geri döndürmektir. Bunun aksine birisini bir kurban, muhtaç ve umutsuz olmaya cesaretlendirirsen bu onun varoluşunun gerçek zeminine, Buda doğasına hakarettir.
66. Dzogchen üzerine binlerce kitap bulabilirsiniz. Peki nasıl oldu da Garab Dorje'nin üç Dzogchen üzerine binlerce kitap bulabilirsiniz. Peki nasıl oldu da Garab Dorje'nin üç cümleye sığacak kadar kısa ve öz yönergeleriyle başlayan gelenek on binlerce kitap doğurdu? Çünkü insanlar kavramsal detaylandırmayı seviyorlar! İnsanlar olanı olduğu gibi bırakmıyorlar. Şanslıyım ki CR Lama fazla konuşmayı sevmez ve daima herşeyi en sade yolla söylerdi. O, şöyle söyledi; "Derin ve aydınlık, açık ve boş farkındalık. Bu yeterlidir. Buna açılarak zihninin doğasını deneyimlersin. Bu çok zor değil. Her ne olursa olsun rahatlamış ve açık kal ve dağılıp kaybolmaksızın bu halde kalışının sürmesine izin ver." Yapılacak başka hiçbir şey yok. Bundan başka hiçbir şey yok. Ancak bu sadeliği anlayamazsan, elbette vakit geçirip oyalanmana yardımcı olacak sayısız teknik mevcut.
67. CR Lama bana Patrul Rinpoche'nin özlü dzogchen metninin sonundaki satırları açıklıyordu. *"Bununla birlikte bu yönergeleri onları canı gibi koruyacak ve onların özündeki anlamı uygulayarak bir hayat süresi içerisinde budalığa erecek olanlara göstermemek de ziyandır."* O, bu yönergelerin gizlenme sebebinin politik olduğunu söylemişti. Tibet'de Dzogchen yönergelerini toplumdan gizlemeye yönelik katı bir gelenek vardı. Dzogchen uygulaması yapan çok sayıda küçük aile silsilesi bulunmaktaydı ancak yönergeler ailelerin dışına verilmemekteydi ve sıradan lamalar ile halk onlara erişme imkanından yoksundu. Buna rağmen Patrul Rinpoche öğretileri herkes için ulaşılabilir kılmaya çalıştı. Onun yukarıdaki satırları bu öğretileri onları öğrenebilecek olanlara vermemenin, onları ziyan etmek olduğunu söylüyordu. Çok sayıda öğreti gizli denilerek koruma altına alınıyor, peki onlar kimden korunuyor? Taliplilerin motivasyonlarının saf olup olmadığına kim karar veriyor? Bununla birlikte hepimizin öğretileri kendi canları gibi koruyanlardan olma gayretini taşıması gerekiyor. Çünkü dharmanın aktarılması bu zemine dayanır.
68. Çocukken kardeşimle kavga ederdim. İki kardeş, aynı anneden doğan iki kardeş. Annem bizlere bakar ve *"neden daima kavga ettiğinizi anlamıyorum"* derdi. Anne Prajnaparamita, tüm budaların annesi, birçok çocuk doğurdu ancak bu çocuklar sıklıkla birbirleriyle kavga ediyorlar. Meditasyona oturduğunda ve *"bunu seviyorum; bunu sevmiyorum"* düşünceleri belirlediğinde bu zihnin çocuklarının ihtilafı oyunudur. Bu farkındalığın enerjisinin kendisini yarışma, zıtlasma, çekememezlik ve benzerleri olarak göstermesidir. Peki bu neden böyledir? Bu soruyu öğretmenim CR Lama'ya sorduğumda, bana şöyle yanıt verdi; *"Öyleyse Zangdopalri'ye ulaşın Padmasambhava ile bulduğunda bu ona soracağın ilk soru olabilir."* Bu şu anlama geliyordu, *"Sessiz ol, zihnine bak ve beni kavramsal saçmalıklarınla rahatsız etme."*
69. Öğretmenlerimden biri, Chatral Sangye Dorje Rinpoche öğretmenin fonksiyonunu şu

şekilde açıkladı. İki kardeş var, bunlardan birisi yatağında kabus görmekte ve diğeri de yanında uyanık bir şekilde uzanmakta, uyuyan kardeş rüyasında türlü korkunç imgelemlerin içerisinde çırpınıyor ancak bu sırada diğerkardeş aslında onun evinde güvenle uyumakta olduğunu görebiliyor. Öğretmenimiz, uyanık kardeşimiz, rüyalar ve kabuslar içerisinde kaybolduğumuzu görür ve bizleri uyanmak için cesaretlendirir. Ancak bizler kaybolmuşluğumuza ve hatta tüm korkunçluklarına rağmen benliğimizi doğrulayan kabus ve bağımlılıklarımıza bile bağlanmış durumdayız. Uyandıığımızda zaten olduğumuz yerde, güvenli evimizde uyanır ve aslında uyurken aldanişımız dışında hiçbir yere gitmemiş olduğumuzu görürüz. Aynı şekilde farkındalığın kendisi hayatımızın olaylarından hiçbir şekilde etkilenmez, onlarla karışmaz ve onlar tarafından lekelenmez. Farkındalığımızın uzayında şu ana kadar kendisini gösteren tüm görünüşler belirdiler ve kayboldular. Onları hatırladığımızda sözde geri geliyorlar ve biz de onlar hakkında hikayeler anlatabiliyoruz. Ancak geçmişe asla dönemeyiz. Beliren herşey gözden kaybolur. Dolayısıyla her ne oluyorsa olsun uyanık kal, böylece daha fazla kabus görmeyeceksin.

70. Öğretmenim Chimed Rigdzin Rinpoche ile tanıştığımda bana söylediği ilk şey "Buda iyi bir adam değildir" olmuştu. Bunu anlamak oldukça faydalıdır. Çünkü Buda iyi bir adam değildir. Buda doğmamış ve ölmeyecek olan Dharmakaya'dır. Buda Dharmadhatunun açık uzayıdır. Buda bir kişi ya da nesne değildir. Buda iyi ya da kötü değildir. Buda tanımlanabilecek hiçbir şey değildir. Buda boşluk ve boşluğun ışıması, masmavi gökyüzü ve bu gökyüzünde ışılan güneşin ayrılmazlığıdır. Masmavi gökyüzü farkındalığın içerisinde an ve an tüm tezahüratın belirip kaybolmakta olduğu açık, kimliksiz, ışıltılı uçsuz bucaksızlığını sembolize eder.

Buda herşeydir ancak bizler farkındalığımızın açıklığı ile görünüşlere izin vermek yerine ayrımcı ve yargılayıcı bilincimizi dayanak almaya devam ederiz. "Ama bu endişeli düşünceleri zihnimde istemiyorum." Bunu söyleyen "sen" kimsin? Bir başka düşünce!

Hayatımız gerçek yüzümüz olan kimliksiz, açık ve boş zihnimizin ışıldayan serimlenme dansıdır. Bunu gerçek anlamıyla deneyimleyen bir Budadır ve bu iyi bir adam olmaktan çok daha fazlasıdır. Tapınaklar parlak, güzel Buda heykelleriyle doludur ve bu bizlere Buda doğamız olan açık ve boş zihnimizin ışıldayan doğasını anımsatabilir. Evet zihnimizin gerçek doğası ışıkmaktadır ancak bu ışımaya sadece sıcak ve parlak renkleri değil gri, kahverengi ve siyah gibi renkleri de içerir. "İyi düşünce ve modlarımız" ile "kötü düşünce ve modlarımız" eşit şekilde doğmamış zihnin boşlukla bir ışımaya dansıdır.

71. Ana öğretmenimden aldığım bir anahtar yönerge şu şekildeydi; "Meditasyon esnasında herhangi bir problem kendisini gösterdiğinde onu yok etmek için hiçbir şey yapma, problem her neredeyse tam olarak orada onunla kal." Ancak bizler daima müdahil olmak ve birşeyler yapmak isteriz. "Nefesini kontrol et!, Kumbhaka yap! Pranayama yap! Şimdi daha iyi hissedeceksin." Elbette daha iyi hissedeceksin, çünkü "kötü bir yerden iyi bir yere geldin! Çünkü kötü ile iyi aynı değil!" İşte buna dualite denilir! Bir bok yığınının ayrılıp bir diğerkok yığınının ilerledin ve şimdi daha iyi hissediyorsun. Çünkü "bu bok yığınının tadı çikolataya benziyor!" Seçim ve kontrol fantezisi seni daima samsara'nın esiri olmaya mahkum edecek. Ego kendisini seçimleriyle belirler ancak doğmamış farkındalık seçimsizdir.
72. Rinpoche öğrenci-öğretmen bağlantısının doğasına değin sıklıkla halka ile kanca örneğini verip gurunun kutsama ve merhamet kancasının yakalayabileceği sağlam bir inanç halkası geliştirilmesinin öneminden bahsedirdi. Silsilenin hayati akışının sürmesi için aktarım sevgi ve adanmanın buluşmasıyla gerçekleşmelidir.
73. Öğretmenimden aldığım ilk öğretilerden biri düzenli yemek ve düzenli uyumaktı. Bu davranışlar bedenlenmiş sistemimizin sakinleşmesine ve koşulları yanıtlayabilmek için daha müsait olmasına yardım eder. O yoginin dört aktivitesi olduğunu söyledi; yürümek, oturmak, yemek ve uyumak. Yorulduğunda uyu, acıktığında ye, bu çok karmaşık değil.

74. Öğretmenim daima hayatın olabildiğince kolay olmasına izin vermemi tembihlerdi. Bu oldukça faydalıdır. Hayat zor olmak zorunda değildir. Çalışmak meşakettir ancak onu kanıksamış durumdayız. Dolayısıyla kaçmak yerine onunla uyumlanmayı öğrenmeliyiz. Onu sıkıcı bir angarya olarak algılasak da iş aslında basitçe enerjinin akışıdır ve enerji daima akmakta olup bizler de onun bir parçası olarak daima bu akışın içerisinde olduğumuz için, işin ley hattını bulduğumuzda, onun ritmine açıldığımızda kendimizi dünyanın enerji akışı tarafından taşınarak onu icra ederken buluruz. İş sadece ritmine açılmadığımızda zordur. Budizm'deki tüm bilgelik öğretlerinin, tüm boşluk öğretlerinin amacı ağırlığın, zihnimizin katılaştırıcı fonksiyonunun gevşemesine izin vermektir. Bu sayede hafif ve duyarlı olabilir, hareketin olasılıklarını sezinelemeye başlayabiliriz. Böylece özgür bırakılmış enerjinin şefkatli devinimi kendi kendisini gerektiği gibi sergileyebilir. Çünkü şefkat diğerleri ile birlikte olabilmek, onlara ulaşabilme ve onlarla koşullara uygun olarak olabildiğince fazla yolla bağlantı kurabilme kapasitesidir.
75. 'Mahamudra' bazen 'büyük mühür' olarak tercüme edilir. CR Lama bununla ilgili şöyle bir açıklama yapmıştı; Tibet'de kral bir resmi yazı yazdığında o resmi mühür ile mühürlenirdi. Bu ortaçağ avrupalılarında da böyleydi ve bir döküman bu şekilde mühürlendiğinde kimse ona dokunmamalı kimse onu değiştirmemeliydi. Zihnimiz ikiliksizlikte (non-duality) mühürlendiğinde eklenilecek ve çıkarılacak hiçbir şey yoktur – o sadece olduğu gibidir. Bu 'büyük mühürün' anlamıdır.
76. CR Lama kurtulmak istediğin bir ağaç varsa, işe onun yapraklarını kopararak başlayabileceğini söyledi. Ancak her bir yaprağı tek tek koparman oldukça uzun zaman bir alacak ve sen ağacın bir kısmındaki yaprakları koparıırken ağacın bir diğer kısmında yeni yapraklar kendilerini göstereceklerdir. Dolayısıyla doğrudan olarak ağacın kökünü kesmek çok daha iyidir. Ego ve onun tüm aktiviteleri kavramlarda temellenmiştir ve kavramlar ile ego birbirini pekiştirmektedir. Bizler kavramların akışını durduramayız – ve onlar şefkatli bağlantısallığın da bir parçasıdır – Ancak ego ağacının kökünü kesebiliriz. Böylece boşluğun keskin bıçağı şeyleştirme ve bireysel öz algısını kesip atar. Geriye ise hayat enerjisinin herkesin iyiliğine hizmet eden özgür akışı kalır.

Transkriptlerden Pasajlar

Türkçe Çeviri: Mustafa Mert Çelebi - 18.03.2021